PATENDIAMET

EUROOPA LIIDU INTELLEKTUAALOMANDI AMET

LOOMEVARA INFOKIRI

Nr 3-2024 **ISSN 2806-3929**

Infokiri on eelkõige praktilise suunitlusega ja loodud eesmärgiga anda lühiülevaade Eesti Patendiameti ning Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) pakutavate teenuste muudatustest ja uuendustest. Ühtlasi leiavad infokirjas kajastamist olulisemad sündmused ametites, muudatused loomevara valdkonnas, koostöö- ja lähenemisprogrammi projektidega saavutatu ning huvitavamad õigusvaidlused. Mõlemad ametid on Madridi ja Haagi süsteemi liikmete ametid, seetõttu käsitletakse infokirjas ka Maailma Intellektuaalomandi Organisatsiooni (WIPO) uudiseid.

Täpsemalt räägime käesolevas infokirjas VKEde fondi võimalustest, uutest sanktsioonidest Venemaa ettevõtjate suhtes ja rahvusvahelisele kaubamärgile õiguskaitse saamise taktistustest kaugemates riikides. Õigusvaidluste osas anname ülevaate juhtumitest, kus kaubamärk on vastuolus avaliku korra või heade tavadega, üldkohtu otsusest asjade internetiga seotud kaupu ja teenuseid kirjeldava sõna kohta ning EUIPO apellatsioonikoja otsusest värvimärgi kujutamise nõuete kohta.

Teemad

- Loomevara kaitsmiseks taotle toetust VKEde fondist
- Venemaa ettevõtjate loomevaraõiguste täiendavad piirangud
- Rahvusvahelise kaubamärgi registreerimise teekond
- Kaubamärgi vastuolu avaliku korra ja heade tavadega
- Üldkohtu otsus kohtuasjas T-130/23
- EUIPO apellatsioonikoja otsus R 2087/2023-2 värvimärgi kohta

Loomevara kaitsmiseks taotle toetust VKEde fondist

Väikesel pausil olnud VKEde fond (*SME fund*) väikese ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks avanes uuesti ning rahalist tuge oma ettevõtte kaubamärkide ja toodete kaitsmiseks **sai taotlema hakata alates 16. septembrist**. Tänavu saab lisaks kaubamärkide, disainide ja leiutiste kaitsmisele toetust ka kahele täiesti uuele teenusele – IP Scan ja IP Scan Enforcement. Need on mõeldud ettevõtetele, kes vajavad patendivoliniku abi ettevõttes oleva loomevara kindlaks tegemisel või õigusvaidluste tekkimisel.

Milliseid tegevusi toetatakse?

- **Vautšer 1: IP Scan ja IP Scan Enforcement teenus**

IP Scan teenus pakub ettevõtjatele võimalust kindlaks teha, millist loomevara ettevõttes on ja kuidas seda kaitsta.

IP Scan Enforcement teenus on mõeldud neile, kes vajavad nõu õiguste jõustamise küsimustes. Teenus võib olla vajalik, kui ettevõttel on tekkinud õiguste rikkumisega seonduv konflikt või on oht selle tekkeks, näiteks juhul, kui ettevõtja avastab, et tema loomevaraõigusi rikutakse või kui ettevõtet ennast süüdistatakse õiguste rikkumises.

Mõlemat teenust osutavad patendivolinikud. Endale sobiva teenusepakkuja leiab Patendiameti veebilehelt. Teenuse hind Eestis on 800 eurot (pluss käibemaks), millest hüvitatakse 90% ehk 720 eurot.

- **Vautšer 2: kaubamärgid ja disainid**

See vautšer hõlmab kaubamärkide ja disainide kaitsmist eri territooriumidel. Näiteks kui soovite kaitsta oma kaubamärki

mõnes üksikus ELi liikmesriigis (näiteks Eestis või Saksamaal), kindlas regioonis (näiteks Beneluxi riikides) või ELis tervikuna, siis hüvitatakse 75% lõivukuludest.

Juhul kui teie äritegevus ulatub EList kaugemale ja soovite kaitsta oma kaubamärki või disaini WIPO vahendusel, siis hüvitatakse 50% lõivukuludest (sh ELi liikmesriikide lõivud). Vautšeri koguväärtus on 1000 eurot.

- **Vautšer 3: patendid**

Patendivautšer hõlmab leiutiste patenteerimisega seonduvaid tegevusi. Toetatavaid tegevusi on neli: patendi taotlemine riigisiseselt (mistahes ELi liikmesriigis), tehnika taseme otsingud, mida saab tellida loomevaraametitelt, Euroopa patendi taotlemine ning Euroopa patenditaotluse koostamise ja esitamisega seonduvad õigusabikulud (patendivoliniku teenus).

Kolme esimese tegevuse puhul hüvitatakse 75% kuludest, viimase puhul 50% kuludest. Vautšeri koguväärtus on 3500 eurot, sellest kuni 2000 eurot on õigusabikulude osa. Patendivautšer ei kata kasuliku mudeli registreerimisega seonduvaid kulusid.

- **Vautšer 4: sordikaitse**

See hõlmab taimesortide kaitsmist ELi territooriumil. Sordikaitset, mis kehtib kõigis liikmesriikides, annab Ühenduse Sordiamet. Hüvitatakse 75% kuludest, vautšeri koguväärtus on 1500 eurot.

Kuidas toetust taotleda?

- Toetustaotluse esitamiseks tuleb luua konto VKEde fondi veebilehel ja seejärel täita toetustaotluse vorm.
- Positiivse otsuse korral saadetakse 15 tööpäeva jooksul toetuse andmise teade ja taotletud vautšerid. **Alles seejärel**

tuleb asuda oma loomevara kaitsma või võtta ühendust patendivolinikuga IP Scan või IP Scan Enforcement teenuse saamiseks.
- Selleks, et saada hüvitist, tuleb pärast taotluse eest riigilõivude maksmist või patendivolinikule tasumist oma VKEde fondi konto all täita hüvitisvorm.

Kes saavad fondist toetust taotleda?

Toetust saavad taotleda ELi territooriumil asutatud ettevõtted, millel on vähem kui 250 töötajat ja mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot. Toetustaotluse võib esitada ettevõtte esindaja ise või saab pöörduda abi saamiseks patendivoliniku poole.

Lisateave

VKEde fond (*SME fund*) on Euroopa Komisjoni ja EUIPO ühisalgatus. Eelmisel aastal taotles fondist toetust 365 Eesti ettevõtet. Keskmine hüvitise suurus ettevõtte kohta oli 766 eurot. Tänavu on kaheksa kuuga fondist toetust taotlenud 284 Eesti ettevõtet. Kõige enam soovitakse toetust kaubamärkide kaitsmiseks ja IP Scan teenuse saamiseks. 60% ettevõtjaist on esitanud toetustaotluse iseseisvalt, 40% on kasutanud patendivoliniku abi.

Täpsemat teavet toetuse taotlemise kohta saab VKEde fondi veebilehelt.

Venemaa ettevõtjate loomevaraõiguste täiendavad piirangud

24. juunil 2024 võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu määruse, millega piiratakse oluliselt Venemaalt pärit taotlejate loomevaraõigusi.

Patendiamet on kohustatud rakendama rahvusvahelisi sanktsioone. See tähendab eelkõige seda, et amet peab tuvastama, kas loomevara (sh kaubamärgi, tööstusdisainilahenduse) registreerimise taotluse esitanud isik võib olla sanktsiooni subjekt, ning vajadusel keelduma registrikande tegemisest. Amet võtab sanktsioonide kontrollimisel aluseks nõukogu määrused (EL) nr 269/2014 ja nr 833/2014. Viimane sanktsioonipakett, mis laiendas sanktsioone seoses loomevaraõigustega, **hakkas kehtima alates 25. juunist 2024.**

Nõukogu määruses (EL) nr 833/2014 käsitletakse piiravaid meetmeid seoses Venemaa tegevusega, mis destabiliseerib olukorda Ukrainas. 24. juunil 2024 võeti vastu määruse muudatus, mis puudutab muu hulgas sanktsioonide kohaldamist loomevara valdkonnas. Muudatuse põhjenduste kohaselt on Venemaa valitsus ja kohtud jätnud ELi liikmesriikide loomevaraõiguste omanikud ebaseaduslikult ilma nende õiguste kaitsest Venemaal. See on andnud Venemaa tööstusele põhjendamatu konkurentsieelise ja aidanud kaasa Venemaa tulude suurenemisele, võimaldades tal Ukrainas jätkuvalt sõda pidada. Selle neutraliseerimiseks kehtestatakse piirangud Venemaa kodanike, äriühingute ja seal elavate füüsiliste isikute loomevaraõiguste registreerimistaotluste vastuvõtmisele ELis.

Eespool viidatud määruse artikli 5s järgi tuleb Patendiametil kontrollida alates 25. juunist 2024 esitatud kaubamärkide ja disainilahenduste registreerimise taotlusi ning **keelduda nende vastuvõtmisest, kui taotlejaks on Venemaa kodanik, Venemaal elav füüsiline isik või seal asutatud juriidiline isik.** Siiski ei kohaldu piirangud juhul, kui taotleja on ELi liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonda kuuluva riigi või Šveitsi kodanik, ega selliste füüsiliste isikute suhtes, kellel on eespool nimetatud riikides ajutine või alaline elamisluba.

Menetlemiskeeld kehtib ka avalduste kohta, mis on esitatud kaubamärgi või disainilahenduse registreerimismenetluse ajal. See puudutab nii taotleja enda enne 25. juunit 2024 algatatud menetlusi kui ka avaldusi, mida on võimalik esitada kolmandate isikute algatatud menetlustes (näiteks vaidlustusavaldused). Lisaks on määrusega hõlmatud WIPO kaudu edastatavad rahvusvahelised registreeringud.

Paralleelselt kehtib ka nõukogu määrus (EL) nr 269/2014, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega. Määrus näeb ette, et **määruse lisas loetletud isikutele** kuuluvad, nende valduses või kontrolli all olevad rahalised vahendid ja majandusressursid tuleb külmutada ning neid ei tohi nimetatud isikutele kättesaadavaks teha. Loomevaraõigusi võib samuti lugeda majandusressursiks, millele kohalduvad piirangud. **See tähendab, et Patendiamet ei tohi võimaldada määruse lisas nimetatud isikutele kaubamärgi või disainilahenduse registreerimist ega muid toiminguid seoses olemasolevate registreeringutega, nagu omanikuvahetuse registrisse kandmine.** Määruse rakendamise kohta loomevara-

õiguste kontekstis on Euroopa Komisjon välja andnud ka vastused korduvatele küsimustele.

Mis puudutab registrisse kantud loomevaraõiguste pikendamist, siis senise tõlgenduse järgi pole kaubamärkide ja disaini-lahenduste kehtivuse pikendamise taotluse esitamine ning selle eest lõivu vastuvõtmine kummagi määruse kohaselt takistatud. Samuti pole keelatud formaalsete muudatuste tegemine registri-kandes (näiteks omaniku aadressi või kontaktandmete muutmine).

Rahvusvahelise kaubamärgi registreerimise teekond

WIPOs võetakse igal aastal vastu kümneid tuhandeid Madridi süsteemi kaudu esitatud rahvusvahelise kaubamärgi registreerimise taotlusi. Ühe taotluse abil on praegu võimalik taotleda kaitset 131 riigis.

Iga taotlus läbib range kontrolli, enne kui kaubamärk saab õiguskaitse taotletud territooriumil. Viimane kontrollpunkt sel teekonnal on põhjaliku kontrolli läbimine riigi või piirkonna loomevaraametis, kus õiguskaitset taotletakse. Ametis tehakse kindlaks, kas kaubamärk ja registreeringu andmed vastavad kohaliku õiguse nõuetele. Märgile õiguskaitse andmisest võib keelduda näiteks seetõttu, et märk ei ole eristusvõimeline või kirjeldab kaupu-teenuseid (absoluutsed põhjused), või seetõttu, et samal territooriumil kehtib juba identne või sarnane kaubamärk samade kaupade-teenuste tähistamiseks (suhtelised põhjused).

WIPOs korraldati vestlused mõne riigi ameti spetsialistidega, et jagada teavet, millised on kõige sagedasemad õiguskaitse andmisest keeldumise põhjused nendes riikides. Nende kõigi

ühine soovitus on, et tuleks kontrollida sihtturgudel kehtivaid nõudeid enne taotluse esitamist, eriti kaugemate riikide puhul, mis ei kuulu Euroopa ühtsesse süsteemi. Täpsemat teavet Madridi süsteemi liikmesriikide nõuete kohta saab WIPO veebilehelt liikmete profiilide andmebaasist.

Tšiili ameti praktika

Tšiili ametis kontrollitakse kõigepealt rahvusvahelise registreeringu andmeid ja avaldatakse märk kaubamärgilehes 30-päevaseks vaidlustusperioodiks. Pärast seda toimub märgi ekspertiis, millega tegeleb ametis neli inimest. Nad kontrollivad märki absoluutsete ja suhteliste keeldumispõhjuste suhtes ning nendel alustel esitatud vaidlustusi. Iga nädal menetletakse umbes 150 rahvusvahelist registreeringut, esialgne keeldumine saadetakse umbes 50 registreeringu kohta. Esialgse keeldumise teatele tuleb vastata hispaania keeles ja kui kaubamärgiomanik ei ole Tšiili resident, siis kohaliku esindaja vahendusel.

Kõige sagedasemad esialgse keeldumise põhjused on seotud kaupade-teenuste nimetuste tõlkimise ja varasemate sarnaste kaubamärkidega. Kaupade-teenuste loetelu koostamise kohta on oluline teada, et Tšiili amet ei ole veel ühinenud WIPO kaupade-teenuste andmebaasiga, kuid loetelu koostamisel saab kasutada nende enda andmebaasi, mis sisaldab ka kohalikke väljendeid. Varasemaid sarnaseid kaubamärke saab otsida Tšiili ameti või WIPO Global Brand andmebaasist.

India ameti praktika

2023. aastal oli India kümne kõige sagedamini rahvusvahelises taotluses märgitud riigi hulgas. Rahvusvaheliste registreeringutega tegeleb India ametis 12 inimest. Neist neli teevad

ekspertiisi ja vaatavad iga kuu läbi umbes 1000 registreeringut. Ülejäänud meeskonna liikmed tegelevad menetluse muude etappidega, nagu vaidlustamine ja kaitse andmise teated.

Õiguskaitse saab keskmiselt 70% rahvusvahelistest registreeringutest, umbes 30% suhtes leidub absoluutne, suhteline või muu keeldumispõhjus. Suurim väljakutse on seotud prioriteedinõuetega, st varasema märgi taotluse kuupäeva kasutamisega. Vastavalt kohalikule õigusele ei saa aktsepteerida mitut prioriteedikuupäeva, seega kõigi kaupade-teenuste suhtes peab kehtima üks prioriteedikuupäev. Ruumiliste märkide puhul tuleb arvesse võtta, et amet nõuab nendest viite eri vaadet.

Probleem on ka see, et kaubamärgiomanikud ei astu õigeid samme pärast esialgse keeldumise teate saamist, nimelt kohaliku esindaja kasutamise asemel üritatakse ametile ise vastata. See aga ei ole lubatud ja võib viia menetluse asjatu venimiseni.

Tai ameti praktika

Enamik Tai ameti esialgse keeldumise teateid on seotud kaupade-teenuste nimetustega, kuna loetelud võivad olla väga laiaulatuslikud ja pikad, sisaldades kuni 5000 terminit. Tai amet ei aktsepteeri osa Nizza klassifikatsiooni termineid ega klassipäiseid. Amet ei ole ühinenud WIPO kaupade-teenuste andmebaasiga, kuid loetelu koostamisel saab kasutada nende enda andmebaasi, kus saab teha otsinguid inglise keeles. Varasemaid sarnaseid märke saab otsida WIPO Global Brand andmebaasist.

Esialgsele keeldumisele vastamiseks on aega 90 päeva ja vastus tuleb esitada kohaliku esindaja kaudu tai keeles.

Trinidadi ja Tobago ameti praktika

Trinidadi ja Tobago amet oli esimene Kariibide amet, kes ühines Madrid eFilinguga. Riik on Kariibide ja Ladina-Ameerika piirkonna kaubanduskese, mida märgitakse rahvusvahelistes taotlustes aina sagedamini. Kõik ameti eksperdid on võimelised tegelema nii riigisiseste kui ka rahvusvaheliste kaubamärkidega.

Sagedasemad esialgse keeldumise põhjused on seotud kaupade-teenuste loetelude, varasemate õiguste ja spetsiifiliste sümbolitega. Nizza klassifikatsiooni termineid peetakse vahel liiga laialivalguvateks, seega on loetelu koostamisel soovitatav kasutada WIPO kaupade-teenuste andmebaasi. Varasemate sarnaste märkide eelotsing WIPO Global Brand andmebaasis aitaks tublisti menetlust kiirendada. Amet ei aktsepteeri spetsiifilisi sümboleid märgi koosseisus, näiteks registreeritud kaubamärgi hoiatustähist ®.

Refereeritud WIPO Madridi uudistest 27.08.2024

Kaubamärgi vastuolu avaliku korra ja heade tavadega

Juhtumite kokkuvõtted koos James Nurtoni kommentaaridega

Loomevaramaailmas võib kaubamärgi ja avalike moraalipõhimõtete kokkupuude viia märkimisväärsete vastuoludeni. Loomingulise väljenduse ja sotsiaalsete normide vahelise tasakaalu mõistmine on ülioluline. See on nüansikas teema, seega tasub uurida avaliku korra või heade tavadega vastuollu sattunud kaubamärgijuhtumeid ja neid ümbritsevat seadusraamistikku.

Vastavalt kaubamärgidirektiivi artikli 4 lõike 1 punktile f ja direktiiviga kooskõlla viidud õigusaktidele ELis on vastuolu avaliku

korraga ning üldtunnustatud moraalipõhimõtete ehk heade tavadega kaubamärkide õiguskaitset välistav asjaolu. Selle sättega tagatakse, et kaubamärkidel austataks ELi ühiskonnas üksmeelselt aktsepteeritud moraalseid põhiväärtusi ja -norme.

Covidiot

Üks tuntumaid juhtumeid on ELi kaubamärgi **COVIDIOT** taotlus, mis esitati 2020. aastal registreerimiseks klassides 6, 9 ja 28.

EUTM nr 018288813

Keset üleilmset pandeemiat hakati selle terminiga nimetama isikuid, kes eirasid COVID-19 vastaseid turvameetmeid. EUIPOs keelduti seda sõna sisaldava kaubamärgi registreerimisest põhjendusel, et see on vastuolus heade tavadega. EUIPO apellatsiooni suurkoda nõustus selle seisukohaga, andes oma otsuses olulisi juhiseid sõnavabaduse ja kaubamärgi registreerimismenetluse vastastikuse mõju kohta, tuginedes Euroopa Kohtu kohtuasjas C-240/18P Fack Ju Göthe antud juhisele, et vastuolu hindamisel heade tavadega tuleb arvesse võtta sõnavabadust.

Suurkoda leidis, et avaliku halduse asutused ei tohiks kaasa aidata nende tegevusele, kes tahavad oma äri edendamiseks kasutada kaubamärke, mis on vastuolus tsiviliseeritud ühiskonna põhiväärtustega. Asjaolu, kas moraalipõhimõtted on aktsepteeritud või mitte, sõltub ühiskonnas valitsevast sotsiaalsest üksmeelest. Seega peab kindlaks tegema, kas asjaomane avalikkus

tajub märki tänapäeva ühiskonna moraalsete põhiväärtuste ning -normide vastasena või mitte.

Tuginedes tõendusmaterjalidele sõna COVIDIOT kasutamise kohta, jõudis suurkoda järeldusele, et selle sõna kasutamine näiteks mängude, mänguasjade ja mängutarkvara tähistamisel naeruvääristaks ühte kõige surmavama ning hävitavama mõjuga pandeemiat ja näitaks tragöödiat tühisena. See on haavav ja solvav nende suhtes, kes pandeemia tõttu kannatasid, inimvääritu ning seetõttu ka vastuolus heade tavadega.

Vastuseks taotleja argumentidele sõnavabaduse kohta tunnistas suurkoda, et õigus sõnavabadusele kehtib kaubamärgitaotluste puhul ja registreerimisest keeldumine piirab seda õigust, kuid sõnavabadus ei peagi olema piiramatu. Piiramine on võimalik, kui see on õigustatud. Pärast Euroopa Inimõiguste Kohtu asjaomase praktika põhjalikku uurimist jõudis suurkoda järeldusele, et praegusel juhul on registreerimisest keeldumine sõnavabaduse õigustatud piiramine. Võrreldes esmatähtsate ja oluliste põhimõtetega, mille poole keeldumisega püüeldakse, on taotleja äriline sõnavabadus vähem tähtis.

Lisaks leidis suurkoda, et tähise registreerimisest tuleb keelduda ka eristusvõime puudumise tõttu, kuna asjaomased tarbijad näevad sõnas COVIDIOT ainult viidet ajaloolisele, sotsiaalsele ja poliitilisele sündmusele, ning hariduslike mängude tähistamisel näitab see nende sisu. Märgi kujundelementi tajutakse üksnes viitena mängukujukestele või joonisfilmi tegelase mütsile.

James Nurtoni hinnangul rõhutab kaubamärgi COVIDIOT registreerimisest keeldumine avaliku arvamuse rolli kaubamärgiõiguses. Inimesi mõnitava või tõsiseid rahvatervishoiu juhiseid

trivialiseeriva sõna registreerimist ajal, kui maailmas maadeldi COVID-19 pandeemiaga, saab pidada väga ebasobivaks. Sõna mitte ainult ei solvanud neid, keda pandeemia puudutas, vaid ka õõnestas pingutusi rahvatervishoiu nimel, aidates kaasa ükskõikse suhtumise tekkimisele ettevaatusabinõudesse.

Maffia võtab laua ääres istet

Kaubamärk **La Mafia se sienta a la mesa** (maffia võtab laua ääres istet) registreeriti kõigepealt Hispaanias ja hiljem ka EUIPOs klassides 25, 35 ning 43.

EUTM nr 005510921

2015. aastal esitas Itaalia Vabariik taotluse selle ELi kaubamärgi kehtetuks tunnistamiseks väites, et märk on vastuolus avaliku korra ja heade tavadega, sest sõna MAFIA viitab kriminaalsele organisatsioonile ning selle kasutamine restoraniketi tähistamisel tekitab sügavalt ebameeldivaid tundeid, trivialiseerib sõna negatiivset tähendust ja kasutab ära itaalia köögi positiivset kuvandit. EUIPO apellatsioonikoda nõustus, et märk ei tohiks olla registreeritud.

Üldkohus märkis oma 15.03.2018 otsuses kohtuasjas T-1/17, et kaubamärgiomaniku põhjendus, et märgi eesmärk ei olnud kedagi šokeerida või solvata, vaid üksnes vihjata „Ristiisa“ filmiseeriale, ei muuda asjaolu, et asjaomane avalikkus tajub märki negatiivsena.

Lause „maffia võtab laua ääres istet“ loob mulje maffiaga koos einestamisest ehk lustakusest ja lõõgastumisest, trivialiseerides selle kuritegeliku organisatsiooni ebaseaduslikku tegevust ning tõsise kahju tekitamist. Kohus nõustus, et kaubamärk on vastuolus avaliku korraga.

James Nurton märkis, et selle juhtumi kaudu rõhutatakse, kuidas kultuuriline ja ajalooline kontekst võib mõjutada kaubamärgi tajumist ning vastuvõetavust. Ühiskondlike ja ajalooliste seoste arvesse võtmine on mõne termini puhul väga oluline. Maffia on tuntud vägivaldse ja ebaseadusliku tegevuse poolest ning see termin ei ole tühise ega humoorika tähendusega. Märgi kehtetuks tunnistamisega väljendati ELi pühendumust ühiskondlike väärtuste toetamisel ja igasuguse kuritegevuse ülistamisest keeldumist.

Pablo Escobar

ELi kaubamärgina registreerimiseks 35 kauba- ja teenusklassis esitati Kolumbia kuulsa narkoparuni Pablo Escobari nimi (EUTM nr 018568583). EUIPO apellatsioonikoda nõustus registreerimisest keeldumise otsusega, kuna märk on vastuolus avaliku korra ja heade tavadega.

Üldkohus kinnitas oma 17.04.2024 otsuses kohtuasjas T-255/23, et asjaomane Hispaania avalikkus seostab nime Pablo Escobar narkokaubanduse, -terrorismi ja nendest lähtuvate kuritegude ning kannatustega, mitte tema väidetava heategevusega Kolumbia vaeste abistamiseks. Seega tajutakse märki Hispaania ühiskonnas kehtivate moraalsete põhiväärtuste ja -normide vastasena.

Taotleja väitis, et kuna Pablo Escobari ei mõistetud kunagi süüdi, siis rikub apellatsioonikoja otsus süütuse presumptsiooni. Üldkohus kinnitas, et ELi kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkti f kohaldamine peab olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 48 lõikes 1 sätestatud süütuse presumptsiooniga. Samas tuleb rõhutada, et kuigi Pablo Escobari ei mõistetud süüdi, tajuti teda siiski organiseeritud kuritegevuse vihatud sümbolina, kes põhjustas palju kannatusi, seega ei sea ELi kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punkti f rakendamine kahtluse alla Pablo Escobari õigust süütuse presumptsioonile.

James Nurtoni hinnangul on selle märgi registreerimisest keeldumine jõuline näide kuritegeliku taustaga ajalooliste isikute mõjust avalikele moraalipõhimõtetele. Escobari pärand narkoparunina, kes põhjustas laialdast vägivalda ja kannatusi, tähendab, et tema nime äri eesmärgil kasutamist võib tajuda tema tegevuse ülistamise ning trivialiseerimisena. See otsus rõhutab ametite rolli kindlustamaks, et kaubamärgid ei haava avalikkuse tundlikkust ega näi heaks kiitvat kuritegelikku käitumist.

Ühine praktika

ELi koostöövõrgustikus on välja töötatud ühine praktika CP14, et tagada kogu ELis ühtne lähenemine kaubamärkide hindamisel avaliku korra ja heade tavade suhtes. Ühise praktika eesmärk on ühtlustada hindamisprotsessi, pakkudes selgeid juhiseid ja soodustades loomevaraametite koostööd. Loomevaravõrgustiku jätkuvate pingutustega ühise praktika, nagu CP14, rakendamisel püütakse tagada kogu ELis sidus lähenemine ja kindlustada seeläbi avaliku huvi ning loomevaraõiguste kaitse.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, mai, juuni, juuli 2024

Üldkohtu otsus kohtuasjas T-130/23

Üldkohus tegi 12. juunil 2024 otsuse kohtuasjas T-130/23 (Nike Innovate *vs*. EUIPO – Puma), kus antakse hinnang asjade internetiga seotud kaupu ja teenuseid kirjeldava sõna kohta.

Asjaolud

ELi kaubamärgina oli 2019. aastal registreeritud sõnamärk **FOOTWARE** (EUTM nr 018035847). Märk oli saanud õiguskaitse muu hulgas kaupadele „arvutiriistvara moodulid andmete vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks asjade interneti elektroonilistes seadmetes“ klassis 9, sideteenustele klassis 38 ning asjade internetiga seotud teenustele klassis 42.

Märgi kohta esitati kehtetuks tunnistamise taotlus tuginedes ELi kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktile c. EUIPO apellatsioonikoda nõustus väitega, et sõna FOOTWARE näitab asjaomaste kaupade ja teenuste liiki või otstarvet.

Kohtuasja sisu

Üldkohus märkis, et apellatsioonikoda tegi õigesti, kui lähtus märgile hinnangu andmisel asjaolust, et inglise keelt mõistev avalikkus loeb sõna FOOTWARE kui FOOTWEAR, tähenduses „jalanõud“, kuna tajub seda sõna valesti kirjutatuna või otseselt jalanõude tähenduses. Kohus lisas, et kaubamärki saab pidada kirjeldavaks, kui see näitab ühte võimalikest asjaomase kauba või teenuse otstarvetest. Lisaks ei vaielnud kaubamärgiomanik vastu, et asjaomaseid kaupu ja teenuseid saab kasutada seoses jalanõude või nende osadega.

Seega nõustus üldkohus, et sõnamärk FOOTWARE kirjeldab klassis 9 nimetatud asjade interneti elektrooniliste seadmetega koos kasutatavat tarkvara ja arvutiriistvara, kuna nende kaupade otstarve on koostöövõime, andmevahetuse, side ning koostoime hõlbustamine nutitelefoni ja jalanõuga ühendatud andurite vahel. Sideteenuste puhul klassis 38 tajub asjaomane avalikkus, et need teenused on seotud jalanõude jaoks loodud andurite ja süsteemidega. Klassi 42 teenused on suunatud koostöövõime, andmevahetuse, side ja koostoime hõlbustamisele rakenduste ning muude andmeid analüüsivate seadmete ning jalanõu sisse paigutatud andurite vahel.

Seega leidis kohus, et sõna FOOTWARE, mida loetakse tähenduses FOOTWEAR (jalanõud), annab teavet asjaomaste kaupade ja teenuste otstarbe kohta ning hagi jäeti rahuldamata.

EUIPO infokiri Alicante Uudised, juuli 2024

EUIPO apellatsioonikoja otsus R 2087/2023-2 värvimärgi kohta

EUIPO apellatsioonikoda tegi 07.02.2024 otsuse R 2087/2023-2 allpool kujutatud märgi suhtes, kus antakse juhiseid värvimärgi täpsuse ja selguse nõuete kohta.

EUTM nr 018264333

Apellatsioonikoda kinnitas, et lähtuvalt ELi kaubamärgimääruse artikli 7 lõike 1 punktist a, koosmõjus artikli 4 punktiga b, ei saa värvimärgina esitatud märki registreerida.

Värvimärk on kaubamärk, mis koosneb vaid ühest piirjoonteta värvitoonist või värvitoonide kombinatsioonist. Kaubamärgi kujutamiseks esitatakse värvi reproduktsioon või reproduktsioon värvide kombinatsiooni süstemaatilise paigutusega.

Apellatsioonikoda leidis, et praegusel juhul ei moodusta nelinurkadena kujutatud värvitoonid kindlat värvitoonide järjestust. Selline märk ei vasta värvimärgi selguse ja täpsuse nõuetele ning tuleks liigitada kujutismärgiks. Märgil nelinurkadena kujutatud värvitoonid paistavad olevat üksnes värvinäidiste kujutised. Võimalik, et taotleja soovis väljendada nende värvitoonide identset jaotust, kuid seda ei ole objektiivselt kujutatud. Seega ei ole selge, millist värvide kombinatsiooni süstemaatilist paigutust soovitakse kaitsta. Taotleja esitatud märk võimaldab värvide eri kombinatsioone, ei ole selge, kas värvid peavad olema esitatud sama kujuga ja paralleelselt, ning mis on nende proportsioon teistsuguse kujunduse puhul. Seetõttu on märgil liiga palju mitmeti mõistetavusi.

Apellatsioonikoda märkis, et taotleja oleks võinud esitada värvikombinatsiooni kirjelduse, et tagada täpsuse ja värvide kombinatsiooni süstemaatilise paigutuse nõue. Märgi kirjeldus ei ole küll kohustuslik, kuid nende nõuete täitmine on siiski taotleja vastutusel.

Võrdluseks võib tuua allpool kujutatud ELi kaubamärgi, mis on värvimärgina aktsepteeritud.

EUTM nr 016800054

Sellele märgile on lisatud kirjeldus värvide osakaalu kohta, nimelt „kaubamärk koosneb järgmistest värvidest: roheline (Pantone 334) (osakaal 10%–30%), must (Pantone Black C) (osakaal 30%–60%), hall (Pantone CoolGrey 9) (osakaal 5%–20%) ja hõbedane (Pantone 877) (osakaal 10%–20%).

EUIPO infokiri Alicante Uudised, märts 2024

EUIPO
EUROOPA LIIDU INTELLEKTUAALOMANDI AMET

PATENDIAMET

EUIPO
European Union Intellectual Property Office
Avenida de Europa 4
E-03008 Alicante, SPAIN
Fax +34 96 513 1344

Tasuta konsultatsioonid:
e-post information@euipo.europa.eu
tel +34 96 513 9100

Patendiamet
Tatari 39
15041 Tallinn

Tasuta konsultatsioonid:
e-post kaubamark@epa.ee
tel 627 7937
e-post disain@epa.ee
tel 627 7921